

Na enig tijd, terwijl we ondertussen praten, ontdek ik de manier waarop ik het fotoboek moet bekijken. Steeds weer de bladeren door mijn vingers laten gaan. En dan af en toe bij een andere beeldvullende foto stilstaan.

Opvallend: alle foto's zijn paginabreed. Landschappelijk. Het hoofdonderwerp van het boek is dan ook het gebied rondom Assenois, een van de vele kleine dorpjes van de Belgische Ardennen. Dorpjes die wanneer er bent de rest van de wereld buiten sluiten en die bij vertrek met evenveel gemak nooit lijken te hebben bestaan. Als een droom. Ik spreek de gedachte uit tegen de fotografe dat het beeldverhaal in het boek dezelfde oncontroleerbaarheid heeft.

"Ja natuurlijk is het een droom," zegt Sofie.

Asnoix opent met twee filmische establishing-shots van een kasteel met leistenen daken dat zilverachtig glimmen tussen het alomtegenwoordige groen van het landschap. Deels overgroeid met klimplanten. Alsof het hier altijd heeft gestaan en alsof het slechts een tijdelijke bezoeker is. Beiden zijn waar. Beiden zijn niet waar. Alles en iedereen is hier op bezoek.

Dat thema wordt op volgende pagina's in verschillende vormen herhaald. In de aangelegde tuin rondom het kasteel staat een verweerde olifant van beton. Misplaatst en toch ook op zijn plek. Een jongetje waagt een sprong boven een modderige cirkel in het gras. Gesnoeid gebladerte in een fel oplichtende kruiwagen te midden van nog levend groen. Door de bomen van een donker bos zien we de vlammen van een nachtelijk vuur. Op de volgende pagina, als een antwoord, drijft een meisje op haar rug in het algenrijke water van een bosvijver. Haar gezicht steekt wit af. Haar handen en voeten verdwijnen in de donkergroene onscherpte van het water.

In een lieflijk landhuis brand licht. Hier wonen mensen. Maar hun aanwezigheid is net zo tijdelijk als de scheuren in de donkere eenheid van het bos. Brede stroken voor de houtkap die zich in de vroege ochtend in nevelen hullen. Andere tijdelijke bewoners, een kamp van padvinders, hebben er hun tenten opgeslagen. Jagers, jong en oud, maar allemaal van het mannelijk geslacht, verzamelen zich voor een kringgesprek tussen de bomen. De jacht wordt besproken. Een omgevallen boom. De jager op zijn verhoogde standplaats in het stille besneeuwde bos heeft een haviksneus. Een jong hert, perfect gecamoufleerd in wit en grijzig beige, kijkt in de dezelfde richting als de jager. Daarna zien we twee dode vosjes. De ingewanden springerig rood. De nek van een hert, opengesneden zoals het bos zelf op plekken. De sneeuw op de grond trekt weg. Eronder vandaan komt vers groen gras, bezaaid met dieprode appels die onder het sneeuwdek overwinterden. Schijnbaar achteloos en documentair zitten er in alle foto's wonderlijke details. Accenten die het uittillen boven het terloopse. Het dringt zich niet direct aan je op. Je moet er de tijd voor nemen. Zoals je in het bos zelf de tijd moet nemen voor je in het blijkbaar monotome groen allerlei onderscheidende details gaat ontdekken.

Ik herinner me een opmerking van Casanova die eind achttiende eeuw op weg van Duitsland naar party-city Spa onderweg is. Hij maakt onderweg geen enkele tussenstop in dit beklemmende landschap. De Belgische Ardennen dat is toch zoiets als een stukje oneindig Rusland midden in Europa. Toen al. Je hebt gezien wat je hebt gezien, zeg ik, en je hebt je ogen er niet voor gesloten. "Het is feitelijk een landschap dat alleen zichzelf tolereert. Op termijn dan."

Ik blader nogmaals door het boek, en blijf lang hangen bij een aandoenlijke zwart-wit foto. Een grote tuin. Midden in het beeld een klein hertje, en daarvoor, op handen en voeten een vrouw die met het jonge dier contact probeert te maken. Geen commentaar. Geen tekst. Dit is een droom. Een storyboard van een film. Een film over een staat van zijn. Het heeft weinig tot niets te maken met het zogenaamde actuele heden. Internet en televisie: ze zijn ver weg. Tegelijk heeft het alles te maken met het heden. Asnoix portretteert intuïtief maar haarscherp een wereld die geen mensen nodig heeft. Wij zijn op bezoek. We mogen in de vijver drijven en in haar ogen kijken en van haar appels eten. Dichterbij komen we niet.

